

BẢN TIN DỰ BÁO HIỆN TƯỢNG EL NINO

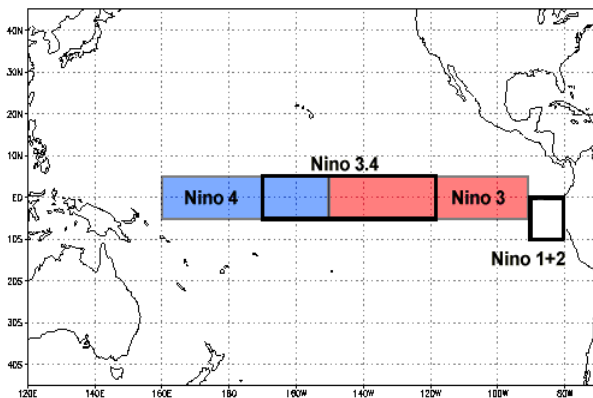
1. Nhận định tình hình El Nino

“El Nino” là từ được dùng để chỉ hiện tượng nhiệt độ nước biển bề mặt ở khu vực xích đạo trung tâm và phía Đông Thái Bình Dương (đặc trưng bởi khu vực Nino3.4 (Hình 1)) *cao hơn* so với trung bình nhiều năm (TBNN) từ 0,5⁰C trở lên, thường kéo dài 8-12 tháng, với tần suất lặp lại khoảng 3-4 năm 1 lần.

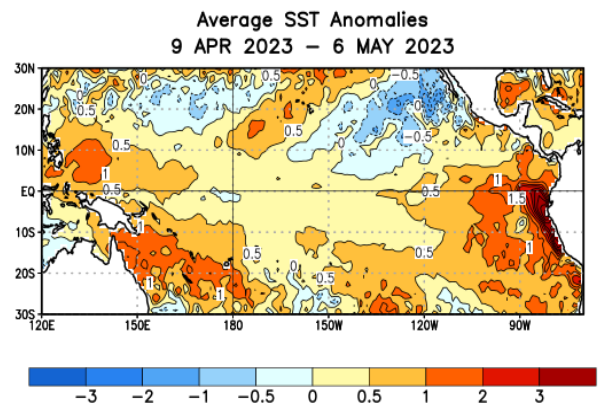
Chênh lệch nhiệt độ mặt nước biển khu vực Nino3.4 trung bình mùa 03 tháng 2-3-4/2023 đang *thấp hơn* TBNN là 0,2⁰C và tiếp tục tăng hơn so với mùa 03 tháng 1-2-3/2023 là 0,2⁰C (Bảng 1). Trong tuần đầu tháng 5/2023 nhiệt độ mặt nước biển khu vực Nino3.4 đã tăng và hiện tại đang cao hơn mức TBNN là 0,4⁰C (Hình 2).

Năm \ Mùa	12-1-2	1-2-3	2-3-4	3-4-5	4-5-6	5-6-7	6-7-8	7-8-9	8-9-10	9-10-11	10-11-12	11-12-1
2011	-1.4	-1.2	-0.9	-0.7	-0.6	-0.4	-0.5	-0.6	-0.8	-1	-1.1	-1
2012	-0.9	-0.7	-0.6	-0.5	-0.3	0	0.2	0.4	0.4	0.3	0.1	-0.2
2013	-0.4	-0.4	-0.3	-0.3	-0.4	-0.4	-0.4	-0.3	-0.3	-0.2	-0.2	-0.3
2014	-0.4	-0.5	-0.3	0	0.2	0.2	0	0.1	0.2	0.5	0.6	0.7
2015	0.5	0.5	0.5	0.7	0.9	1.2	1.5	1.9	2.2	2.4	2.6	2.6
2016	2.5	2.1	1.6	0.9	0.4	-0.1	-0.4	-0.5	-0.6	-0.7	-0.7	-0.6
2017	-0.3	-0.2	0.1	0.2	0.3	0.3	0.1	-0.1	-0.4	-0.7	-0.8	-1
2018	-0.9	-0.9	-0.7	-0.5	-0.2	0	0.1	0.2	0.5	0.8	0.9	0.8
2019	0.7	0.7	0.7	0.7	0.5	0.5	0.3	0.1	0.2	0.3	0.5	0.5
2020	0.5	0.5	0.4	0.2	-0.1	-0.3	-0.4	-0.6	-0.9	-1.2	-1.3	-1.2
2021	-1	-0.9	-0.8	-0.7	-0.5	-0.4	-0.4	-0.5	-0.7	-0.8	-1	-1
2022	-1	-0.9	-1	-1.1	-1	-0.9	-0.8	-0.9	-1	-1	-0.9	-0.8
2023	-0.7	-0.4	-0.2									

Bảng 1. Diễn biến chuẩn sai nhiệt độ mặt nước biển trung bình mùa 03 tháng khu vực Nino3.4 (màu đỏ thể hiện các chu kỳ El Nino và màu xanh là chu kỳ La Nina) (Nguồn NOAA-Hoa Kỳ)

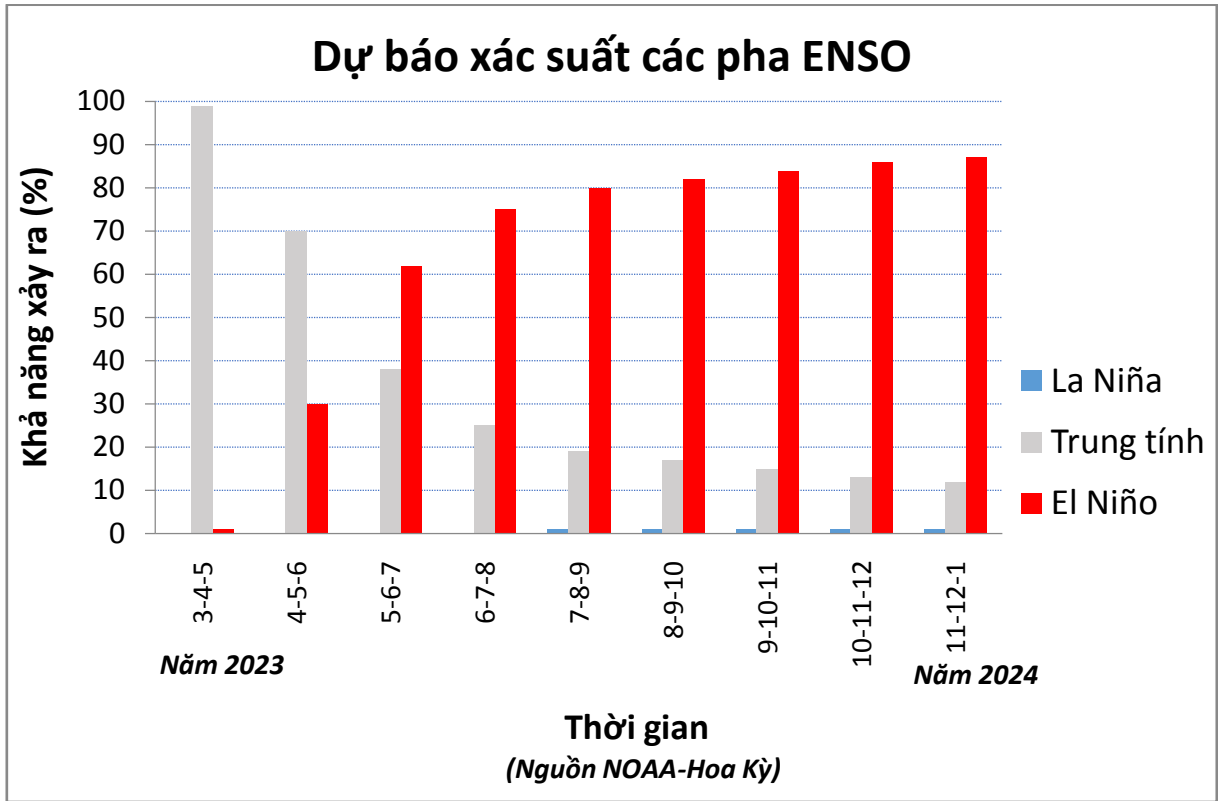

Hình 1. Các khu vực Niño trên khu vực Thái Bình Dương (Nguồn: NOAA-Hoa Kỳ)

Hình 2. Chuẩn sai nhiệt độ mặt nước biển khu vực Thái Bình Dương tuần đầu tháng 5/2023 (Nguồn: NOAA-Hoa Kỳ)

Dự báo hiện tượng El Nino có khả năng sẽ xuất hiện vào cuối tháng 5, đầu tháng 6 năm 2023 với xác suất khoảng 70-80% và có thể kéo dài sang đầu năm 2024 (Hình 3).

Hình 3. Dự báo xác suất xuất hiện El Nino (màu đỏ), La Nina (màu xanh) và trung tính (màu ghi) từ giữa năm 2023 đến đầu năm 2024.

2. Tác động chung của hiện tượng El Nino đến Việt Nam

Nghiên cứu trước đây cho thấy sự xuất hiện của hiện tượng El Nino có thể ảnh hưởng tới điều kiện thời tiết, khí hậu ở Việt Nam (Nguyễn Đức Ngữ, 2007).

a. Hoạt động của xoáy thuận nhiệt đới:

Theo thống kê trung bình mỗi năm có 5-7 xoáy thuận nhiệt đới (XTNĐ) bao gồm bão và áp thấp nhiệt đới (ATNĐ) ảnh hưởng đến nước ta, trung bình mỗi tháng có 0,58 cơn. Trong những năm El Nino trung bình mỗi tháng có 0,42 cơn, ít hơn TBNN khoảng 28%. Ngoài ra, trong điều kiện El Nino, xoáy thuận nhiệt đới thường tập trung vào giữa mùa bão (tháng 7, 8, 9).

b. Tần số phò-rông (front) lạnh:

Trong những năm El Nino số đợt không khí lạnh ảnh hưởng đến nước ta ít hơn bình thường. Số đợt front lạnh, đặc trưng của các đợt không khí lạnh, qua Hà Nội của các tháng trong năm chỉ bằng 70%. Thời gian kết thúc hoạt động của không khí lạnh ở Việt Nam sớm hơn bình thường.

c. Nhiệt độ

Trong điều kiện El Nino nhiệt độ trung bình các tháng đều cao hơn bình thường, mùa đông chênh lệch rõ rệt hơn mùa hè, các khu vực phía Nam chịu ảnh hưởng nhiều hơn phía Bắc. Trong điều kiện có ảnh hưởng của hiện tượng El Nino, nhất là các đợt El Nino mạnh có thể gây ra nhiều kỷ lục về nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ở nhiều nơi.

d. Lượng mưa

Trong điều kiện El Nino thường gây thiếu hụt lượng mưa trong hầu hết các vùng trong cả nước, phổ biến từ 25 đến 50% (rõ rệt nhất là Bắc Trung Bộ). Đáng chú ý là, một số đợt El Nino đã cho những kỷ lục về lượng mưa lớn nhất trong 24h và số tháng liên tục hụt mưa ở một số nơi, cho thấy El Nino làm tăng tính biến động của mưa ở Việt Nam./.

Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia